

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 6. oktober 2023

Sagsnummer: 2021-1298

MIM 126-23

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering talepapirer fra forelæggelse i FEU den 6. oktober 2023 om fornyelse af aktivstoffet glyphosat.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Forelæggelse i FEU om forhandlingsoplæg vedr. komitesag om fornyet godkendelse af glyphosat.

Møde i Folketingets Europaudvalg om forhandlingsoplæg vedr. komitesag om fornyet godkendelse af glyphosat den 6. oktober 2023.

(Det talte ord gælder)

Samråd i FEU om forhandlingsoplæg vedr. komitesag om fornyet godkendelse af glyphosat

Svar

- Jeg vil forelægge **en enkelt sag** til forhandlingsoplæg.
- Det drejer sig om Kommissionens forslag om fornyet godkendelse af aktivstoffet glyphosat, som bruges i de mest solgte ukrudtsmidler til professionelt brug i Danmark
- Forslaget er en komité-sag under EU-forordningen om plantebeskyttelsesmidler og skal vedtages med kvalificeret flertal.
- Jeg vil gerne starte med at beklage, at samlenotatet ikke blev oversendt 8 dage - men kun 3 dage før forelæggelsen for udvalget.
- Vi tilstræber os altid på at oversende notaterne indenfor fristerne. Men det var desværre ikke muligt i denne sag. Kommissionens forslag har ændret sig flere gange under forhandlingerne, og derfor har der været behov for tid til at analysere forslagets indhold og konsekvenser.
- Det forventes, at der skal stemmes om forslaget på et møde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. og 13. oktober.

- Som det fremgår af samlenotatet har vi ikke modtaget Kommissionens endelig forslag og der kan i princippet komme tilpasninger frem til selve afstemningen i komitéen.
- Kommissionen lægger i deres forslag op til, at glyphosat får en 10-årig fornyelse med visse begrænsninger i anvendelsen.

[Faglig vurdering]

- Kommissionens forslag er baseret på en risikovurdering fra den europæiske fødevarerisikoforsikringsautoritet EFSA. Det er den mest omfattende risikovurdering, som EFSA hidtil har foretaget af et aktivstof.
- EFSA konkluderer, at der **ikke er kritiske områder** i risikovurderingen. Derfor opfylder glyphosat betingelserne for at kunne få *en fornyet godkendelse*.
- På enkelte punkter har EFSA vurderet, at der er behov for at håndtere risikoen for bl.a. vandplanter. Samt at der udover de meget omfattende eksisterende krav til vurderingen, mangler nye metoder til at vurdere de indirekte effekter på biodiversitet.
- Miljøstyrelsens **sundhedsfaglige og miljøfaglige indstilling er**, at der er vist sikker anvendelse for så vidt angår sundhed, miljø og grundvand.
- Miljøstyrelsen **er således enige i EFSA's vurdering**, og på den baggrund vil Danmark støtte en fornyet godkendelse.
- Miljøstyrelsen vurderer også, at der er **behov for at begrænse anvendelsen** på de områder, EFSA peger på i deres vurdering.

[Kommissionens forslag]

- Kommissionen har adresseret disse punkter i deres forslag og har foreslået visse begrænsninger i anvendelsen.
- **Kommissionen foreslår**, at medlemslandene skal indføre afstandskrav til vandløb og naturområder i form af bufferzoner på 5-10 meter.
- De glyphosatfrie bufferzoner indføres i medlemslandene på baggrund af en konkret vurdering.
- Det er centralt for mig, at medlemslandene **skal stille krav om at der holdes afstand med sprøjten** på 5-10 meter til vandløb og naturområder. De skal sikre, at der ikke sker skade på landplanter i naturområder og vandplanter i søer og vandløb, der grænser op til markerne.
- **Kommissionen foreslår** også et forbud mod anvendelse af glyphosat til nedvisning af afgrøder lige før høst. Det gør man ellers for at optimere et ensartet høsttidspunkt. Det kaldes også tvangsmodning eller høsthjælp.
- Jeg støtter fuldt ud Kommissionens forslag om, at brugen af glyphosat til **høsthjælp af afgrøder skal forbydes**.
- **Kommissionen foreslår** også, at **forbyde eller begrænse** anvendelsen af glyphosat **på arealer** med adgang for offentligheden eller følsomme grupper.
- **Kommissionen foreslår** at små, planteædende pattedyr (eksempelvis mus) skal beskyttes. Hvor det er nødvendigt, skal der derfor indføres **risikobegrænsende**

foranstaltninger som f.eks. lavere dosering eller tidspunkt for sprøjtning.

- Jeg finder det betryggende, at Kommissionen stiller krav om, at ansøger skal indsende **data om indirekte effekter** på biodiversiteten, når der foreligger en fremgangsmåde til at vurdere effekter på biodiversitet. Det vil tage noget tid, og det er baggrund for at Kommission foreslår en fornyelse på 10 år i stedet for de 15 år, der normalt gives.
- **Kommissionen foreslår** desuden at der stilles krav om monitoring i medlemslandene og at hjælpeofferne i glyphosatmidlerne skal vurderes. Disse krav kan jeg tilslutte mig. Vi har allerede glyphosat med i overvågningen af vandløb og grundvand i Danmark.

[Supplerende danske ønsker]

- Det er vigtigt for mig at understrege, at **selvom vi stemmer for** at forlænge godkendelsen, så **skal vi stadig begrænse brugen** af glyphosat, så vores natur og miljø bliver påvirket mindst **muligt**.
- I Danmark er det allerede **forbudt at bruge** sprøjtemidler med glyphosat på flere private og offentlige arealer. For eksempel på stier, veje, fortove, indkørsler, parkeringsarealer og terrasser. Her er der en særlig risiko for, at sprøjtemidler kan ende i vandmiljøet eller sive ned i grundvandet. Derfor bør dette også forbydes i resten af EU.
- Der er også et forbud i Danmark mod at sælge koncentrerede glyphosatmidler til private. Der er derfor **ikke længere glyphosat** i de koncentrerede Roundup produkter, man kan købe i havecentre. Danmark har foreslået, at dette også bliver forbudt i EU. Et EU-forbud vil desuden fjerne muligheden for ulovlig import fra andre EU-lande.

[*Konsekvenser ved et forbud*]

- Et forbud mod glyphosat vil have konsekvenser. Dette har Professor Per Kusk gennemgået på den tekniske gennemgang for udvalget i sidste uge.
- Lige nu findes der ikke et godt alternativ til alle professionelle anvendelser af glyphosat. De sprøjtemidler, som professionelle kan bruge som alternativer til glyphosat, er **mere belastende for både miljø og menneskers sundhed**. Det er vigtigt, at vi ikke forbyder ét stof, hvis konsekvensen er, at brugen af andre, mere miljøbelastende stoffer stiger.
- Glyphosat bruges til pløjefri dyrkning, som har en række fordele for klima, miljø og biodiversitet.
- Et forbud vil derfor have **uønskede effekter** på miljøet og klimaet, da pløjefri dyrkning efter en vurdering fra Aarhus Universitet vil blive umuligt at opretholde som dyrkningsmetode i konventionelt landbrug.
- Mekanisk ukrudtsbekæmpelse kan i nogle tilfælde erstatte glyphosat, men det vil få udledningen af kvælstof til at stige.
- Et forbud mod glyphosat vil efter en vurdering fra SEGES betyde, at **udvaskning af kvælstof øges** med 6.748 tons. Samtidigt vurderer SEGES, at landbrugets **udledning af klimagasser øges** med 170.000 tons CO₂-ækvivalenter. Miljøministeriet vurderer, at disse oplysninger er retvisende.
- Den samlede vurdering af:
  - o Miljøstyrelsens sundheds- og miljøfaglige vurdering,
  - o kommissionens forslag til begrænsninger,

- de supplerende danske forslag til yderligere begrænsninger og
  - konsekvenserne ved ikke at godkende glyphosat
- er baggrunden for regeringens holdning.

- Jeg vil nu læse **regeringens indstilling til forhandlingsoplæg** op:

- Det indstilles, at Regeringen støtter Kommissionens forslag om fornyet godkendelse af glyphosat og de foreslåede forholdsregler, idet der:

- lægges stor vægt på en godkendelsesperiode på maksimalt 10 år,

- lægges stor vægt på forbud mod nedvisning/tvangsmodning af afgrøder før høst,

- lægges stor vægt på forbud mod salg til private brugere af koncentrerede midler, der indeholder glyphosat,

- lægges stor vægt på, at medlemslandene skal indføre bufferzoner, hvor der ikke må sprøjtes med glyphosat langs vandløb og naturområder på enten 5 eller 10 m, afhængig af doseringen af glyphosat på markerne,

- lægges stor vægt på forbud mod anvendelse på befæstede arealer - svarende til det danske forbud med visse undtagelser, så bl.a. invasive arter fortsat kan bekæmpes omkring fx jernbaneskiner og i lufthavne.

- *Tak for ordet.*